

వాసుదేవ ఉవాచ

జారుధ్యామాహుతిః క్రాధః శిశుపాలో జనైః సహ ।

జరాసంధశ్చ శైబ్యశ్చ శతధన్వా చ నిర్జితః ॥ 12-30॥

తథా పర్జన్యఘోషేణ రథేనాదిత్యవర్చసా ।

అవాస్పీర్మహిషీం భోజ్యాం రణే నిర్జిత్య రుక్మిణీమ్ ॥ 12-31॥

ఇంద్రద్యుమ్నో హతః కోపాత్ యవనశ్చ కసేరుమాన్ ।

హతః సౌభపతిః శాల్వః త్వయా సౌభం చ పాతితమ్ ॥ 12-32॥

ఏవమేతే యుధి హతాః భూయశ్చాన్యాన్ శృణుష్వ హ ।

ఇరావత్యాం హతో భోజః కార్తవీర్యసమో యుధి ॥ 12-33॥

గోపతిస్తాలకేతుశ్చ త్వయా వినిహతావుభౌ ।

తాం చ భోగవతీం పుణ్యామ్ ఋషికాంతాం జనార్దన ॥ 12-34॥

ద్వారకామాత్మసాత్కుత్వా సముద్రం గమయిష్యసి ।

న క్రోధో న చ మాత్సర్యం నాన్యతం మధుసూదన ।

త్వయి తిష్ఠతి దాశార్హా న నృశంస్యం కుతోఽన్యజు ॥ 12-35॥

ఆసీనం చైత్యమధ్యే త్వాం దీప్యమానం స్వతేజసా ।

ఆగమ్య ఋషయః సర్వేఽయాచంతాభయమచ్యుత ॥ 12-36॥

యుగాంతే సర్వభూతాని సంక్షిప్య మధుసూదన ।

ఆత్మవైవాత్మసాత్కుత్వా జగదాసీః పరంతప ॥ 12-37॥

యుగాదౌ తవ వార్ష్ణేయ నాభిపద్మాదజాయత ।

బ్రహ్మో చరాచరగురుః యస్యేదం సకలం జగత్ ॥ 12-38॥

తం హంతుముద్యతౌ ఘోరా దానవౌ మధుకైటభౌ ।
తయోర్వ్యతిక్రమం దృష్ట్వా క్రుద్ధస్య భవతో హరేః ॥ 12-39॥

లలాటాజ్ఞాతవాన్ శంభుః శూలపాణిస్త్రిలోచనః ।
ఇత్థం తావపి దేవేశౌ త్వచ్ఛరీరసముద్భవౌ । 12-40॥

త్వన్నియోగకరావేతౌ ఇతి మే నారదోఽబ్రవీత్ ।
తథా నారాయణ పురా క్రతుభిర్భూరిదక్షిణైః ॥ 12-41॥

ఇష్టవాంస్త్యం మహాసత్రం కృష్ణ చైత్రరథే వనే ।
నైవం పరే నాపరే వా కరిష్యంతి కృతాని వా ।
యాని కర్మాణి దేవ త్వం బాల వీవ మహాబలః ॥ 12-42॥

కృతవాన్పుండరీకాక్ష బలదేవసహాయవాన్ ।
కైలాసభవనే చాపి బ్రహ్మణైర్వ్యవసః సహ ॥ 12-43॥

వైశంపాయన ఉవాచ

వీవముక్త్యా మహాత్మానమ్ ఆత్మా కృష్ణస్య పాండవః ।
తూష్ణీనూసీత్తతః పార్థమ్ ఇత్యువాచ జనార్దనః ॥ 12-44॥

మమైవ త్వం తవైవాహం యే మదీయాస్తవైవ తే ।
యస్యాం ద్వేష్టి స మాం ద్వేష్టి యస్యామను స మామను ॥ 12-45॥

నరస్త్వమసి దుర్ధర్ష హరిర్నారాయణో హ్యహమ్ ।
కాలే లోకమిమం ప్రాప్తౌ నరనారాయణావృషీ ॥ 12-46॥

అనన్యః పార్థ మత్తస్త్వం త్వత్తశ్చాహం తథైవ చ ।
నావయోరంతరం శక్యం వేదితుం భరతర్షభ ॥ 12-47॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్తే తు వచనే కేశవేన మహాత్మనా ।

తస్మిన్వీరసమావాయే సంరభేష్వథ రాజసు ॥ 12-48॥

ధృష్టద్యుమ్నముఖైర్వీరైః భ్రాతృభిః పరివారితా ।

పాంచాలీ పుండరీకాక్షమ్ ఆసీనం భ్రాతృభిః సహ ।

అభిగమ్యాబ్రవీత్ క్రుద్ధా శరణ్యం శరణైషిణీ ॥ 12-49॥

ద్రౌపద్యువాచ

పూర్వే ప్రజాభిసర్గే త్వామ్ ఆహురేకం ప్రజాపతిమ్ ॥

ప్రస్థారం సర్వలోకానామ్ అసితో దేవలోఽబ్రవీత్ ॥ 12-50॥

విష్ణుస్త్వమసి దుర్ధర్ష త్వం యజ్ఞో మధుసూదన ।

యస్త్వా త్వమసి యష్టవ్యః జానుదగ్వో యథాఽబ్రవీత్ । 12-51॥

ఋషయస్త్యాం క్షమామాహుః సత్యం చ పరుషోత్తమ ।

సత్యాద్యజ్ఞోసి సంభూతః కశ్యపస్త్యాం యథాఽబ్రవీత్ ॥ 12-52॥

సాధ్యానామపి దేవానాం శివానామీశ్వరేశ్వర ।

భూతభావన భూతేశ యథా త్వాం నారదోఽబ్రవీత్ । 12-53॥

బ్రహ్మశంకరశక్రాద్వైః దైవవృందైః పునః పునః ।

క్రీడసే త్వం నరవ్యాఘ్రు బాలః క్రీడనకైరివ ॥ 12-54॥

ద్యౌశ్చ తే శిరసా వ్యాస్తా పద్భ్యాం చ పృథివీ ప్రభో ।

జఠరం త ఇమే లోకాః పురుషోసి సనాతనః ॥ 12-55॥

విద్యాతపోభితస్తానాం తపసా భావితాత్మనామ్ ।
ఆత్మదర్శనతృప్తానామ్ ఋషీణామసి సత్తమః ॥ 12-56॥

రాజర్షీణాం పుణ్యకృతామ్ ఆహవేష్యనివర్తినామ్ ।
సర్వధర్మోపపన్నానాం త్వం గతిః పురుషర్షభ ।
త్వం ప్రభుస్త్వం విభుశ్చ త్వం భూతాత్మా త్వం విచేష్టసే ॥ 12-57॥

లోకపాలాశ్చ లోకాశ్చ నక్షత్రాణి దిశో దశ ।
నభశ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 12-58॥

మర్త్యతా చైవ భూతానామ్ అమరత్వం దివౌకసామ్ ।
త్వయి సర్వం మహాబాహో లోకకార్యం ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 12-59॥

సా తేఽహం దుఃఖమాఖ్యాస్యే ప్రణయాన్మధుసూదన ।
ఈశస్త్వం సర్వభూతానాం యే దివ్యా యే చ మానుషాః ॥ 12-60॥

కథం ను భార్యా పార్థానాం తవ కృష్ణ సఖీ విభో ।
ధృష్టద్యుమ్నస్య భగినీ సభాం కృష్యేత మాదృశీ ॥ 12-61॥

స్త్రీధర్మిణీ వేపమానా శోణితేన సముక్షితా ।
ఏకవస్త్రా వికృష్టాఽస్మి దుఃఖితా కురుసంసది ॥ 12-62॥

రాజ్ఞాం మధ్యే సభాయాం తు రజసాఽతిపరిఘ్నతా ।
దృష్ట్వా చ మాం ధార్తరాష్ట్రాః ప్రాహసన్ పాపచేతసః ॥ 12-63॥

దాసీభావేన మాం భోక్తుమ్ ఈషుస్తే మధుసూదన ।
జీవత్సు పాండుపుత్రేషు పంచాలేషు చ వృష్ణిషు ॥ 12-64॥

నన్వహం కృష్ణ భీష్మస్య ధృతరాష్ట్రస్య చోభయోః ।
స్సుషా భవామి ధర్మేణ సాహం దాసీకృతా బలాత్ ॥ 12-65॥

గర్హయే పాండవాంస్త్వేవ యుధి శ్రేష్ఠాన్ మహాబలాన్ ।
యత్క్లిశ్యమానాం ప్రేక్షంతే ధర్మపత్నీం యశస్వినీమ్ ॥ 12-66॥

ధిగ్బలం భీమసేనస్య ధిక్పార్థస్య చ గాండివమ్ ।
యౌ మాం విప్రకృతాం క్షుద్రైః మర్షయేతాం జనార్దన ॥ 12-67॥

శాశ్వతోఽయం ధర్మపథః సద్భిరాచరితః సదా ।
యద్భార్యాం పరిరక్షంతి భర్తారోఽల్పబలా అపి ॥ 12-68॥

భార్యాయాం రక్ష్యమాణాయాం ప్రజా భవతి రక్షితా ।
ప్రజాయాం రక్ష్యమాణాయామ్ ఆత్మా భవతి రక్షితః ॥ 12-69॥

ఆత్మా హి జాయతే తస్యాం తస్మాజ్జాయా భవత్యుత ।
భర్తా చ భార్యయా రక్ష్యః కథం జాయాన్మమోదరే ॥ 12-70॥

నన్విమే శరణం ప్రాప్తం న త్యజంతి కదాచన ।
తే మాం శరణమాపన్నాం నాన్వపద్యంత పాండవాః ॥ 12-71॥

పంచభిః పతిభిర్జాతాః కుమారా మే మహాజసః ।
వీతేషామప్యవేక్షార్థం త్రాతవ్యాస్మి జనార్దన ॥ 12-72॥

ప్రతివింధ్యో యుధిష్ఠిరాత్ సుతసోమో వృకోదరాత్ ।
అర్జునాచ్ఛృతకీర్తిశ్చ శతానీకస్తు నాకులిః ॥ 12-73॥

కనిష్ఠాచ్ఛృతకర్మా చ సర్వే సత్యపరాక్రమాః ।
ప్రద్యుమ్నో యాదృశః కృష్ణ తాదృశాస్తే మహారథాః ॥ 12-74॥

నన్విమే ధనుషి శ్రేష్ఠాః అజేయా యుధి శాత్రవైః ।
కిమర్థం ధార్తరాష్ట్రాణాం సహంతే దుర్బలీయసామ్ ॥ ॥12-75॥

అధర్మేణ హృతం రాజ్యం సర్వే దాసాః కృతాస్తథా ।
సభాయాం పరికృష్టాహమ్ ఏకవస్త్రా రజస్వలా ॥ ॥12-76॥

నాధిజ్యమపి యచ్ఛక్యం కర్తుమన్యేన గాండివమ్ ।
అన్యత్రార్జునభీమాభ్యాం త్వయా వా మధుసూదన ॥ ॥12-77॥

ధిగ్బలం భీమసేనస్య ధిక్పార్థస్య చ పౌరుషమ్ ।
యత్ర దుర్యోధనః కృష్ణ ముహూర్తమపి జీవతి ॥ ॥12-78॥

య ఏతానాక్షిపద్రాష్ట్రాత్ సహ మాత్రావిహింసకాన్ ।
అధీయానాన్పురా బాలాన్ వ్రతస్థాన్మధుసూదన ॥ ॥12-79॥

భోజనే భీమసేనస్య పాపః ప్రాక్షేపయద్విషమ్ ।
కాలకూటం నవం తీక్ష్ణం సంభూతం లోమహర్షణమ్ ॥ ॥12-80॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి ద్రౌపద్యాశ్వాసనే
ద్వాదశో_ధ్యాయః ॥ 12 ॥